

NGƯỜI CON GÁI THỨ NĂM

Mình là đứa con gái thứ năm trong gia đình. Đã có nhiều con gái quá rồi! mẹ than! Rồi giọng mẹ quay ngược lại thời gian mẹ sanh mình. Ba không có bên cạnh trong lúc mẹ đang đau bụng lâm bồn. Dì Năm đưa mẹ đến bệnh viện địa phương, mình được sanh ra chiều hôm đó. Ba đến thăm xem thử mẹ sanh lần này thế nào!! Khi biết Mẹ cho Ba thêm một đứa con gái nữa Ba quay lưng ra về không vào. Mẹ buồn và thất vọng. Không phải vì thái độ của Ba, mà vì mình: “Đứa Con Gái Thứ Năm”. Con gái quá đông trong gia đình này rồi, mẹ nghĩ vậy! Ngay chính mẹ cũng ao ước có đứa con trai, vì thế cho nên mẹ không bận tâm về sự khó chịu của ba. Thêm vào đó mình là một bé sơ sinh yếu ớt, thiếu ký, cân chỉ hơn 2 ký, mẹ nói mình là: “Con Bé Tí Hon”. Cho mình bú cũng là cả một vấn đề lớn đối với mẹ, vì mình cần ngủ nhiều hơn là cần sữa của mẹ vì thế cho nên cứ đến cử bú là mình lại lăn ra ngủ! Điều đó khiến mẹ quan tâm hơn là việc Ba giận Mẹ đã không sinh cho ba một đứa con trai (làm sao mình sống được nếu không bú sữa?).

Viết đến đây mình phải kể thêm rằng: Mẹ đã là một goá phụ khi ba mẹ cưới nhau. Mẹ trở thành goá phụ lúc mẹ mới có hai mươi tuổi, chưa có con. Y học và thuốc men ở thời kỳ 30s không thể cứu được người chồng mới cưới được hai tháng của mẹ. Ba ở tuổi ba mươi hai cũng goá vợ và có ba con, toàn là con trai. Thế rồi mẹ thành Kế Mẫu của các anh vào tuổi hai mươi ba. Anh Cả mới mười lăm khi ba cưới mẹ và anh nhỏ nhất mới tám tuổi. Vậy là chỉ có khoảng cách tám tuổi giữa mẹ và người con lớn của chồng. Thật tình mà nói mình không biết làm sao mà “Họ” sống với nhau thật hoà thuận. Lớn lên trong gia đình, mình thật sự không biết chúng mình được mang ra trong thế giới này bởi hai bà mẹ khác nhau. Không có ai trong gia đình hay người thân hay họ hàng xa gần nói chuyện đó với mình cả. Chúng mình sống thật là hạnh phúc. Tất cả đều gọi mẹ bằng “Dì”.

Cho đến ngày mình lên học trung học mình mới thật sự thấy được có cái gì lạ “Ở Nhà”! Tại vì tất cả các bạn ở trường đều gọi mẹ họ bằng “Mẹ”. Chỉ có mình là khác. Mình giữ kín điều đó trong lòng cho đến một hôm mình hỏi mẹ của một người bạn biết nhiều về gia đình mình, nhờ bà cắt nghĩa sự khác biệt đó. Bà kể hết cho mình nghe mọi chuyện. Từ đêm đó mình gọi mẹ bằng: “Mère”, có nghĩa là Mẹ trong tiếng Pháp. Mình cũng đem vấn đề đó ra hỏi Ba: Tại sao tất cả chúng con gọi Mẹ bằng “Dì”? Câu trả lời của Ba là: Con ơi! chẳng có gì lạ trong việc này cả, theo tục lệ của chúng ta từ xưa con chồng gọi mẹ kế bằng “Dì”. Trong trường hợp của mẹ con, các con bắt chước các anh gọi mẹ bằng dì nên kết cuộc là như vậy. Từ khi gọi mẹ bằng “Mère” mình có cảm tưởng mình can đảm, không biết tại sao? và mình cảm thấy thương mẹ hơn nữa. Hôm sau chị mình cũng gọi như vậy, rồi đến người anh thứ hai và rồi hết tất cả các con trong gia đình đều gọi như thế. Và bà trở thành Mẹ của tất cả chúng mình. Mình biết mẹ thương các con trai của chồng bà, mẹ tỏ lộ điều đó và chính mình chứng kiến lòng thương yêu của mẹ đối với các anh nhiều lần trong đời mẹ. Mình cũng biết là các anh khác mẹ cũng hoàn toàn kính trọng và thương mẹ.

Mình lớn lên nhỏ người nhưng tốt bụng và nhiều tình cảm, biết thương yêu và quan tâm đến mọi người vì mình được ngập lụt trong tình yêu của gia đình bù lại. Theo năm tháng mẹ mất dần gần hết các con gái của mẹ vì bệnh hoạn, chỉ có chị kế mình và mình còn sống sót. Ai nói năm đứa con gái là quá nhiều? Mẹ chỉ còn lại có hai cô. Khi mình được bảy tuổi mẹ cho ba một món quà thật đẹp: “Một Đứa Con Trai”. Em trai mình hiện đang sống ở Sài Gòn Việt Nam.

Ba Mẹ qua đời đã lâu. Anh trai lớn, tuổi hơn tám mươi, hiện đang sống ở Boston USA vẫn còn khoẻ. Anh thứ hai ở cuối tuổi bảy mươi, sống ở quê nhà. Anh trở nên yếu đuối bệnh hoạn sau khi bị “Stroke” năm ngoái. Người anh trẻ nhất trong ba anh, bị “Heart Attack” đã mất cách đây ba năm. Chị mình trong lớp tuổi sáu mươi sống ở Jacksonville FL USA và vẫn còn làm việc siêng năng.

Và mình ở đây với ba con và ba cháu không có một người bà con nào từ phía bên mẹ cả. Mỗi lần nghĩ đến “Đại Gia Đình Nổi Dài” của mình, mình khóc, như bây giờ mình đang khóc.

Dã-Thảo Que Tran

07/01/2014 chuyển ngữ cho trang hồi ký “The Fifth Daughter” của DTQT. Đánh máy vào homepages ngày 15/11/2015 8:10 PM. Post trên website này ngày 17/11/2015.

Dã-Thảo viết trang hồi ký trên vào năm 1999 bằng Anh Ngữ. Đăng trong Westories title: Mother, An Anthology of Poetry and Prose do Liverpool Migrant Resource Centre xuất bản. Nhưng năm sau người anh lớn của Dã-Thảo không còn nữa.

Anh Cả Trần Được sau 5 năm đi tù cải tạo đã cùng con trai Út qua Mỹ theo diện HO năm 1993 và gia đình chị Trần Thị Ngọc Mai, chồng chị đi cải tạo 13 năm nên cũng đi theo diện HO sang Mỹ 1992. Chồng chị Mai cũng đã qua đời ở Mỹ năm 2013. Anh Cả khi biết bị bệnh không trị được, năm 2000 anh trở về Việt Nam và vài tháng sau đó anh mất vào ngày 20 tháng 08 năm 2000 tại Hội An, thọ 85 tuổi. Dã-Thảo có làm một bài thơ để tưởng nhớ đến người anh Cả gương mẫu và khả kính của gia đình. Bài thơ viết bằng tiếng Anh, đăng trong Westories title: Peace, năm 2000, do LMRC ấn hành.

Sau đây là bài thơ, Dã-Thảo xin được lồng vào đây, kèm theo bài dịch ra Việt Ngữ, (Để Cô Cháu đang ở khắp nơi trên thế giới, tưởng nhớ đến người Anh, người Bác, người Cha, đáng yêu kính của gia đình).

THE FUNERAL HOUSE

(Dedicated to my eldest brother, Trần Được,
Aged 85, who passed away in Vietnam
On the 20 of August 2000)

With no preparation, some one goes
With no notice, so no one knows
Until death comes to your bed
Without informing - and you have fled.

The funeral house, there's where you are
Dressed in your best you become a star
The funeral house, there's where you stay
For a few days only, as they would say.

People come and sing you a song
If you heard them, would you sing along?
Let people know that you are not hurt
The way you are now, you are not the first.

Flowers decorate all around
The bed where you are in, there is no sound
But the speech for your departure
Cause people weep for their own failure.

Dã-Thảo Que Tran.
August 2000

Dã-Thảo xin chuyển ngữ sau đây:
Nhà Đám

(Đề tưởng nhớ đến anh Cả Trần Được, 85 tuổi
mất tại Hội-An Việt-Nam, ngày 20/08/2000)

Không sửa soạn trước cho ai ra đi.
Không có thông báo không ai được biết.
Chỉ lúc Tử Thần đến viếng bên giường,
Không cần ra lệnh và anh phải đi.

Đám tang tại gia, nơi đó anh nằm.
Sửa soạn tươm tất anh trở thành “Sao”.
Đặt anh giữa nhà nơi anh đã sống,
Chỉ có vài ngày nữa nhé thôi anh.

Bạn anh đến thăm hát bài kinh tụng,
Nếu anh có nghe, anh hát theo không?
Cho mọi người biết anh không đau đớn.
Ra đi như anh không phải người đầu.

Hoa trái quanh giường nơi anh nằm đó,
Chẳng có lời nào nhắn gởi của anh,
Nhưng bài diễn văn nói lời vĩnh biệt,
Khiến người ta khóc cho sự bất lực,
Của chính mình.

Dã-Thảo chuyển ngữ
10/01/2014